Прилог бр.3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	**ЕКОЛОГИЈА**				
2.	Код	**ФЗНХ 36**				
3.	Студиска програма	**Анимално производство**				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	**Факултет за земјоделски науки и храна-Скопје**				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	**Прв циклус студии**				
6.	Академска година/семестар	**Прва година; II семестар**	7.	Број на ЕКТС кредити	**6**	
8.	Наставник	**Проф. д-р Елизабета Ангелова**				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Пожелни се претходни општи предзнаења од природните науки				
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):** Предметот има за цел студентите да стекнат знаења, вештини и способности кои им се потребни за набљудување,анализа и интерпретација на фактите поврзани со екологијата на растенијата, животните, еколошките системи и закони на биосферата и животната средина					
11.	**Содржина на предметната програма:** Поим и значење на Екологијата. Историски развој на Екологијата како наука. Екологијата денес. Аутекологија и основни животни процеси и еколошки фактори. Абиотички фактори. Еколошка валенца и еколошка ниша. Биотички фактори. Комензализам. Симбиоз и видови симбионтски односи. Компетиција. Предаторство. Популациона екологија и Синекологија. Карактеристики на популацијата: животни циклуси и степен на преживување, интерспециски и интраспециски односи. Концепт на еколошките системи. Распоред и основни карактеристики на макроекосистемите. Екосфера. Дефиниција за екосфера. Биосфера. Техносфера. Екосисте. Животни области – биоми. Односи и типови на исхран. Примарни продуценти. Секундарни продуценти. Биолошка продукција и продуктивност на екосистемите. Кружење на биогените елементи во биосферата. Биоакумулација. Еколошка магнификација. Структура на заедниците. Промена на заедниците – Сукцесии. Копнени еколошки системи: тундра и поларни подрачја, пустини и полупустини, бореални шуми, умерен и тропски појас, медитерански подрачја и планински подрачја. Природни ресурси. Енергија. Обновливи и трајни ресурси. Необновливи ресурси. Биодиверзитет. Дефиниција и значење на биодиверзитетот. Категории на биодиверзитет. Екосистемски диверзитет. Причини за загрозување на биодиверзитетот. Деградација на животната средина. Причини за деградација на животната средина. Природни процеси и појави како причини за нарушување на животната средина. Техничко-технолошки развој како причина за деградација на животната средина. Влијание на антропогениот фактор врз еколошките системи. Принципи на одржлив развој и Агенда 21.					
12.	Методи на учење: Теоретските предавања ќе бидат поддржани со Power Point и видео презентации, ќе се практикуваат дискусии, изработка на групни или индивидуални семинарски работи и студии на случај. Практичната работа ќе се реализира со обработка на теми опфатени со предметната програма. Во рамки на предметот ќе се презентираат податоци добиени од проектните задачи.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	**6 ЕКТС x 30 часови = 180 часови**				
14.	Распределба на расположливото време	**45+30+105 = 180 часови (15.1+15.2+16.1+16.2+16.3)**				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	**45**	часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски, теренски), семинари, тимска работа	**30**	часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	**20**	часови	
		16.2	Самостојни задачи	**20**	часови	
		16.3	Домашно учење	**65**	часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		**0**	бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		**0**	бодови	
	17.3	Активност и учество		**0**	бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	**до 50 бода**	**5**	**(пет) (F)**		
		од 51 бода до 60 бода	**6**	**(шест) (E)**		

		од 61 бода до 70 бода	**7 (седум) (D)**
		од 71 бода до 80 бода	**8 (осум) (C)**
		од 81 бода до 90 бода	**9 (девет) (B)**
		од 91 бода до 100 бода	**10 (десет) (A)**

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	**Македонски**
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	**Анонимна анкета на студентите**
22.	Литература	

22.1 Задолжителна литература

Ред. број	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Екологија	Авторизирана скрипта	ФЗНХ-Скопје	2013
2.	Smith R.L., Smith T.M.,	Elements of Ecology	Benjamin/Cummings Science Publishing	2000
3.	Krohne D.T.	General ecology	Wadsworth Publishing Company	1998

22.2 Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Wilson, E. O.	The Future of Life	Abacus, London	2002
2.				